



GİRESUN VALİLİĞİ
BOZTEKKE İLKOKULU VE ORTAOKULU MÜDÜRLÜĞÜ
EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE
AZALTILMASI STRATEJİ VE EYLEM PLANI
(2022 - 2023)

OKULLARDA GÜVENLİ ORTAMIN SAĞLANMASI (OGOS)

2022 - 2023

HUKUKİ DAYANAK

- 1- 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu,
- 2- Başbakanlık 2006/17 Sayılı Genelge (Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler.)
- 4- Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Strateji ve Eylem Planı (2006-2011+)
- 5- TBMM Çocuklarda ve Gençlerde Artan Şiddet Eğitimi ile Okullarda Meydana Gelen Olaylar ile İlgili Meclis Araştırma Komisyon Raporu.
- 6- Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 24/03/2006 tarihli vel324 sayılı 2006/26 nolu genelgesi ile 21/01/2009 tarihli ve 290 sayılı 2009/09 notu genelgesi.
- 7- Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği.
- 8- **"Güvenli Okul Güvenli Gelecek"** projesi kapsamında; MEB, İçişleri ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında 12/09/2018 tarihinde imzalanan "Okullar ve Çevresinin Daha Güvenli Hale Getirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü"
- 9- Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 27 Eylül 2012 tarih ve 3888 sayılı yazısı **AMAÇ**
Güvenli ve hoşgörülü eğitim ortamı sağlayacak yönetim süreçlerinin işletilmesi, şiddet ve şiddet türleri konusunda eğitim-öğretimle temas halinde olan herkesin bilgilendirilmesi ve bir yaşam alanı olarak okullarda riskli yaşam koşullarının belirlenerek şiddetin en alt seviyeye indirilmesinin sağlanması.

GEREKÇE

Şiddet; güç ve baskı uygulayarak insanların bedensel veya ruhsal açıdan zarar görmesine neden olan bireysel veya toplu hareketlerin tümü olarak tanımlanmaktadır.

Okul toplumun bir parçası olması nedeniyle bireysel, toplumsal ve ailesel kaynaklı nedenlerin tetiklediği şiddetin yansıdığı, görülebilir hale geldiği yerlerin başında gelmektedir. Okulda şiddet kavramı; okul iklimi üzerinde olumsuz sonuçlar doğuran sağlıklı ve etkili eğitim sürecine zarar veren davranışlardan kaynaklanmaktadır. Okulda şiddet öğrenci-öğrenci, öğretmen-öğrenci, okul yönetimi-öğrenci arasındaki fiziksel duygusal olumsuzluktaki zarar verici baskı ve saldırganlık içeren etkileşimleri kapsamaktadır. Ülkemiz okullarında gözlenen şiddet olaylarının önde gelen nedenleri olarak;

- Kız-erkek arkadaşlığı sorunu,
- Olumsuz öğretmen tutumları,
- Yanlış arkadaş seçimi,
- Özgüven eksikliği,
- İletişim becerileri eksikliği,
- Okul başarısızlığı,
- Aile sorunları ve parçalanmış aile,
- Akran zorbalığı,
- Ekonomik nedenler,
- Ergenlik dönemi sorunları,
- Şiddetin duygusal sorunları dışı vurmada, kendini ifade etme biçimi olarak modellenmesi ve kullanılması; durumları olarak görülebilir.

Şiddeti doğru tanımlamak, şiddetin önlenmesi için geliştirilecek stratejilerin belirlenmesi bakımından da ayrı bir önem taşımaktadır. Kaldı ki ülkemizde şiddetin bir eğitim ya da terbiye biçimi olarak algılanmasının, bunun hem aile içinde hem de toplumsal ve kamusal yaşamda meşru görülmesi şiddetin hem tekrarlanmasına hem de gizli kalmasına yol açtığı gözlenmiştir. Bu nedenle eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması, çevresindeki ilişkilerin ve uygulamaların yapıcı, onarıcı, barışçıl ve destekleyici hale getirilmesi gerekmektedir. Şiddet konusunda ele alınan öğrenci, öğretmen, aile, yakın çevre gibi unsurların uyumlu ve eşgüdüm içinde çalışması bir zorunluluktur. Geliştirilecek politikaların, uygulanacak program ve hizmetlerin yürütülmesinde her kademedeki yöneticiler arasında söz ve eylem birliğinin bulunması şiddetin önlenmesi ve azaltılması açısından önemlidir.

OKUL / KURUM MÜDÜRLÜĞÜ

- 1- 2022-2023 eğitim öğretim yılı Bakanlığımız genel hedefleri; "**Bilinçli Teknoloji Kullanımı**", Müdürlüğümüz İl Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Komisyonu yerel hedefi ise "**Problem Çözme Becerileri**" olarak belirlenmiş olup, söz konusu hedeflerin rehberlik hizmetlerinin planlanmasında temel alınması.
- 2- Okul yönetimi; "Planlı Okul Gelişim Modeli - Okulda Stratejik Yönetim" çalışması kapsamında oluşturulan okul gelişim ekibini okul eylem planını hazırlamak üzere toplaması, konuyla ilgili yapılacak çalışmaların planlanması, görev dağılımının yapılması. (Okul Müdürü, Md. Yrd. , en az iki öğretmen, okul rehber öğretmeni, 1 memur, 2 öğrenci, okul aile birliği başkanı, sivil toplum örgütleri ve mahalle muhtarı)
- 3- Okul irtibat görevlisi bilgilerinin güncellenmesi ve irtibat görevlisinin bilgilerini İl/ilçe MEM Eğitim Öğretim yılı başında gönderilmesi.
- 4- Şiddete neden olabilecek risk faktörlerini; okul-öğrenci-aile-çevre özellikleri dikkate alınarak bunun için bilimsel ölçme tekniklerinden yararlanılarak belirlenmesi, sayısal veri haline getirilmesi.
- 5- Okul, öğrenci, veli, yönetici / öğretmenler, okul çevresi vb verileri ışığında 2021 - 2022 eğitim öğretim yılına ait "Okul Eylem Planı"nın bir yıl önceki okul eylem planı çalışmaları, yılsonu değerlendirme sonuçları, İlçe Eylem Planları ile yeni kayıt öğrenci profili göz önüne alınarak hazırlanması, bir örneğinin İlçe MEM' ne Ekim ayı içerisinde gönderilmesi,
- 6- Okul Eylem Planının uygulanması, değerlendirilmesi konusunda görevlendirmeler yapılması.
- 7- Okul Eylem Planı hakkında tüm okul personelinin, öğrenci velilerinin bilgilendirilmesi, okul web sayfasında eylem planına yer verilmesi.
- 8- Okul rehberlik servisi, okul irtibat görevlisi, öğrenci temsilciliği ile okul / aile birliği arasında gerekli koordinasyonun sağlanması.
- 9- Okul Eylem Planının uygulama safhalarında; RAM, İl/ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü koordinasyonunda sağlık, sosyal hizmetler, emniyet, üniversite, sivil toplum kuruluşları, eğitim sendikalar vs. kurum / kuruluşlarının desteklerinin alınması.
- 10- İl/ilçe Eylem Planları çerçevesinde; okul rehberlik ve psikolojik danışma servisi, RAM ile koordineli olarak okul / kurumunda programların yürütülmesinde uygun ortam personelinin görevlendirilmesi, eğitim öğretimi aksatmayacak şekilde toplantılar düzenlenmesi bu konuda gerekli koordinasyon ve işbirliğinin sağlanması.
- 11- Öğretmenler, öğrenciler ve ailelerin psiko-sosyal olarak gelişimlerine yönelik hazırlanan rehberlik ve temel önleme programları, diğer rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, sosyal etkinlikler, spor ve serbest zaman etkinlikleri bütünleştirilerek okulda olumlu psikolojik ortamın oluşturulması, planlamanın yapılması.
- 12- Okul Eylem Planı kapsamında yapılan çalışmaların değerlendirilmesi, uygulamada karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri ile birlikte Aralık ve Mayıs ayları son haftasında İl/ilçe MEM' ne hazırlanan formatm gönderilmesi.
- 13- Öğrenci velilerinin ev, işyeri, GSM telefon bilgileri ile resmi yazışma ve elektronik posta adresi bilgilerinin tutulması.
- 14- Öğrenci devamsızlığının aynı gün velilere bildirilmesi (telefonla arama / elektronik posta / cep telefonuna kısa mesaj/ resmi yazı vb)
- 15- 5-10-15 günlük devamsız öğrencilerin velilerinin okula çağırılması, devamsızlık konusunda gönderilen bilgilerinin ulaşıp ulaşmadığının teyit edilmesi, öğrenci velisi ile birlikte öğrencinin devamsızlık nedenlerinin tespit edilerek ortak çözüm modelleri geliştirilmesi, öğrencinin devam konusunun takip edilmesi.

- 16- Okul spor ve sosyal etkinlik alan ve araç gereçlerinin öğrencilerin kullanabileceği biçimde sürekli hazır bulundurulması.
- 17- Ekonomik nedenlerden dolayı okula devam edemeyen öğrencilerin Okul Aile Birliği, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, gönüllü yardım kuruluşları ya da İl-İlçe Milli Eğitim Okul Aile Birliği bütçesinden gerekli yardımların yapılması konusunda çalışma yapılması.
- 18- Okul müdürlüklerinin kendi kayıt alanlarında bulunan ancak okula devam edemeyen zorunlu öğrenim çağındaki öğrencilerin tespiti amacıyla komisyon kurulması, okula devam edemeyen öğrencilerin tespit edilmesi ve bu öğrencilerin okullara kaydının yapılması ve devamının sağlanması için gerekli önlemleri alması. (Haydi, Kızlar Okula kampanyası kapsamında yapılan çalışmalardan, oluşturulan modellerden faydalanılması...)
- 19- Sınıf rehber öğretmenler / Okul rehber öğretmenler tarafından, çocuk hakları sözleşmesi, çocuk koruma kanunu, kadına ve çocuğa yönelik şiddet, madde bağımlılığı ve parçalanmış aileler konularında öğretmenlere /öğrencilere /velilere eğitim verilmesi, materyal hazırlanması.
- 20- Okullardaki Dilek ve Öneri Kutularının etkin kullanımı için gerekli önlemlerin alınması, okul ve kurumların web sayfalarında benzer bölümlerin oluşturulması ve gelen dilek ve önerilerin kayıt altın alınarak değerlendirilmesi.
- 21- Rehberlik Hizmetleri Okul Yürütme Komisyonunda sınıflarda şiddete eğilimi olan öğrencilerin durumunun mutlaka detaylı olarak görüşülmesi ve bireysel olarak önlemler alınması.
- 22- Risk grubundaki öğrencilerin aileleri ile irtibata geçilmesi.
- 23- Okullarda bulunan rehber öğretmenlerden formasyonu uygun olanların Öğrencilere psikolojik danışma ve grup rehberliği çalışmalarını yapmaları, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirilmelerinin sağlanması.
- 24- Öğrencilerin sosyal faaliyetlere yönlendirilmesi.
- 25- Öğrencilerin ailelerine bireysel görüşme yapılması ve veli eğitim ihtiyaçları göz önüne alınarak eğitim seminerleri verilmesi.
- 26- Okul giriş ve çıkış saatlerinde çevrenin kontrol altına alınması, bu konuda güvenlik güçleri ile işbirliği yapılması, gerekli desteğinin sağlanması.
- 27- Servis araçları denetim ve kontrolünün çok yönlü olarak yapılması.
- 28- Okul kantin denetimlerinin sürekli yapılması.
- 29- Özel eğitim öğrencilerin tespiti / BEP Birimin kurulması / Destek Eğitim Odasının açılması.
- 30- Davranış problemi yaşayan öğrencilerin RAM' a yönlendirilmesi, ayrıca psikolojik destek açısından gerekli yönlendirmenin yapılması.
- 31- Cinsel istismara ve şiddete maruz kalan öğrencilerin, okul rehberlik servisi aracılığıyla ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla irtibat sağlanarak destek verilmesi.
- 32- Nakil yoluyla gelen öğrencilerin dosyalarının en kısa sürede şiddete eğilim açısından incelenmesi.
- 33- Sınıf rehber öğretmenliği sisteminin aktif çalıştırılması.
- 34- Normal eğitim (tam gün) yapan okullarda öğle yemeği arası bölümün nöbetçi öğretmen ve okul irtibat görevlisince takip edilmesi.
- 35- Yapılacak çalışmalarda salgın hastalık dönemi koşullarına ve tedbirlerine dikkat edilmeli, konu ile ilgili yayınlanan kılavuzlara göre çalışmalar planlanması.
- 36- RA.M. yılsonu çalışma raporlarının Bakanlığımız tarafından yapılacak açıklamalar doğrultusunda MEBBİS RAM modülüne zamanında işlenmesi
- 37- İzleme ve değerlendirme formlarının(EK-4) hazırlanarak raporların İl/ilçe MEM' e gönderilmesi.

D) Rehber Öğretmen/Psikolojik Danışman

- 1) Eylem planları çerçevesinde rehberlik ve temel önleme programlarını okulda uygulayacak veya uygulanmasında öğretmenlere destek verecek, yönetici, öğretmen ve ailelere yönelik olarak eğitim seminerleri düzenleyerek, bu kapsamda yapılan çalışmaların gerek planlanmasına gerekse de uygulanmasına katılacaktır.
- 2) Çalışmaların verimli bir şekilde yürütülmesinde okul/kurum rehberlik ve psikolojik danışma servisleri ve rehberlik ve araştırma merkezleri ile koordineli olarak çalışacaktır.
- 3) Çalışma programları dahilinde ve gerektiğinde sınıf uygulamalarında öğretmenlerle iş birliği yaparak, gereken süpervizyon desteğini sağlayacaktır.
- 4) Şiddet, saldırganlık ve zorbalığa maruz kalan ve/veya şiddet uygulayan öğrencilere psikososyal müdahale hizmeti vererek, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirilmesini sağlayacaktır.
- 5) Meslektaş desteği sağlamak amacıyla düzenlenecek olan toplantılara katılacaktır.
- 6) Katıldığı çalışmaların raporlaştırılmasında etkin rol alarak, üyesi olduğu ekibe gerekli desteği sağlayacaktır.

E) Öğretmenler

- 1) Okul/kurum eylem planının oluşturulmasında, uygulanmasında ve raporlaştırılmasında etkin rol alarak okul ekibine gerekli desteği sağlayacaktır.
- 2) Okul/kurum eylem planları çerçevesinde okul rehberlik servisi/rehberlik ve araştırma merkezleri ile koordineli olarak okul/kurumunda yürütülecek programlarda görev alarak, sorumluluklarını etkin bir şekilde yerine getirecektir.
- 3) Okul ve sınıf içinde şiddet, saldırganlık ve zorbalık oluşmasına neden olabilecek risk faktörleriyle ilgili çalışmalarda okul/kurum ekibine yardımcı olacaktır.
- 4) Sınıfında şiddet, saldırganlık ve zorbalık içeren davranışların öğretmen- öğrenci, öğrenci-öğrenci, okul- aile, aile- öğrenci arasında kabul edilmeyeceğini kesin ve temel bir anlayış olarak koyarak uygulanmasını sağlayacaktır.
- 5) Öğrencilerinin birbirlerine isim taktıklarını, kendi aralarında gruplaşıp bazılarını dışladıklarını, birbirlerine kırıcı davrandıklarını ya da sözel-fiziksel olarak incittiklerini vb. sorunları tespit ettiğinde, gerekli eğitsel tedbirleri alarak psikososyal destek hizmeti almalarını sağlayacaktır.
- 6) Şiddete maruz kalan ve/veya şiddet uygulayan öğrenci ve ailesinin en kısa sürede psikososyal koruma, önleme ve müdahale hizmetlerini almaları için yönlendirecektir.
- 7) Ailelerle iş birliğini güçlendirerek çalışmalarda desteğini alacak ve olumlu baş etme becerileri kazanmalarını sağlayacaktır.
- 8) Öğrencilerin ve ailelerin psikososyal olarak gelişimlerine yönelik hazırlanan programlar, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, sosyal etkinlikler, spor, müzik, çeşitli sanatsal etkinlikler, serbest zaman etkinlikleri ile okul gelişim çalışmalarını bütünleştirerek sınıfında olumlu psikolojik ortam oluşturulmasını sağlayacaktır.

GİRESUN İLİ BOZTEKKE İLKOKULU VE ORTAOKULU MÜDÜRLÜĞÜ
EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASI
2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI STRATEJİ EYLEM PLANI

FAALİYETLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	SÜRE	SORUMLU KURUMLAR/BİRİM	DESTEKÇİ KURUM/BİRİM	
SIRA	EĞİTİM ORTAMI VE ÇEVRESİ				
1	Okul Müdür Yardımcısı başkanlığında, Okul Rehber Öğretmeni, Öğretmen temsilcisi, Öğrenci Kurulu Başkanı, Okul Aile Birliği Üyesi ve Gönüllü Öğretmenlerden Şiddeti Önleme Ekibi oluşturularak, İl Eylem Planı doğrultusunda Okul Şiddet Eylem planının hazırlanması.	Okul Şiddet Eylem Planı	Ekim 2022	Okul Müdürlükleri	R.A.M. İl/ilçe M.E. M.
2	Okul risk haritalarının oluşturulması, raporlanarak Rehberlik ve Araştırma Merkezine gönderilmesi	Okul Risk Haritası	Kasım 2022	Okul Rehberlik Servisleri Okul Müdürlükleri	İl Millî Eğitim Müdürlüğü Rehberlik ve Araştırma Merkezleri Okul Rehberlik Servisleri
3	Eğitim çağı içinde olup, okula devam etmeyen öğrencilerin belirlenerek okullaştırılması çalışmalarının yapılması	Ulaşılan Öğrenci Sayısı	Yıl Boyunca	Okul Müdürlükleri İl/ilçe M.E.M.	İl Millî Eğitim Müdürlüğü İl Emniyet Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
4	Öğrenci servis şoförlerine (ücretsiz taşıma araçları şoförleri ile özel servis araçları şoförlerine) ve okul güvenlik görevlilerine seminer düzenlenmesi.	Faaliyet Sayısı	Yıl içerisinde	İl/ilçe M.E. M. Okul Müdürlükleri	İl Millî Eğitim Müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, Rehberlik ve Araştırma Merkezleri Okul Rehberlik Servisleri
5	Öğrencilere Problem Çözme Yöntemleri ve Öfke Yönetimi ile ilgili konularda sınıf seviyelerine uygun grup rehberlik etkinliklerinin yapılması.	Grup Rehberlik Etkinlik Sayısı	Yıl içerisinde	Okul Rehberlik Servisleri Sınıf Rehber Öğretmenleri	İl/ilçe M. E. M. R.A.M. Okul Rehberlik Servisleri
6	Ailelere yönelik etkili ebeveynlik becerileri konularında etkinlikler düzenlenmesi	Etkinlik Sayısı	Yıl içerisinde	R.A.M. Okul Rehberlik Servisleri Halk Eğitim Merkezi	İl/ilçe M.E. M. Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü,
7	Gelişim dönemleri özellikleri hakkında öğrenci ve velilere bilgilendirme yapılması	Faaliyet Sayısı	Yıl içerisinde	Okul Müdürlükleri İl Sağlık Müdürlüğü Okul Rehberlik Servisleri	İl/ilçe M.E. M.
8	Zararlı alışkanlıklar edinmiş, şiddet eğilimleri olan öğrencilerin, maddi imkânlardan yoksun, risk altında olduğu düşünülen ve parçalanmış aile çocuklarının tespit edilerek bu öğrencilerle yapılan çalışmaların kayıt altına alınması ve öğrenci kişilik	Tespit Edilen Öğrenci Sayısı, Faaliyet Sayısı	Yıl Boyunca	R.A.M. İl/ilçe M.E. M. Okul Müdürlükleri Okul Rehberlik Servisleri	İl/ilçe M.E. M İl Sağlık Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Okul Aile Birliği İl Emniyet Müdürlüğü Halk Sağlığı Müdürlüğü
9	Okullarda sportif faaliyetlerin, kültürel ve sosyal etkinliklerin gerçekleştirilmesi	Faaliyet Sayısı	Yıl Boyunca	İl/ilçe MEM Okul Müdürlükleri	İl/ilçe M.E. M İl Sağlık Müdürlüğü Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü İl Emniyet Müdürlüğü Okul Aile Birliği

10	Öğrencilere, şiddete maruz kalması durumunda kaçınma ve korunma yollarıyla ilgili seminerler verilmesi	Faaliyet Sayısı	Yıl Boyunca	Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Okul Rehberlik Servisleri	İl İlçe MEM il Sağlık Müdürlüğü Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Okul Aile Birliği il Emniyet Müdürlüğü Halk Sağlığı Müdürlüğü
11	İyi ve kötü dokunuş konusunda farkındalık geliştirilecek etkinlikler yapılması	Faaliyet Sayısı	Yıl Boyunca	Okul Rehberlik Servisleri	İl/İlçe M.E. M İl Sağlık Müdürlüğü Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Okul Aile Birliği İl Emniyet Müdürlüğü
12	Tüm Okullarımızda Öğrenci giriş-çıkışlarının kontrol edilmesi amacıyla özel güvenlik görevlileri alınmasına teşvik edilmesi ve okul kör noktalarının güvenli hale getirilmesi için kamera izleme sisteminin kurulması	-Kamera Olan Okul Sayısı, -Güvenlik Görevlisi Sayısı.	Yıl Boyunca	Okul Aile Birlikleri Okul Müdürlükleri	İl MEM il Emniyet Müdürlüğü
13	Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi Ve Azaltılması 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılı Strateji Eylem Planı doğrultusunda yapılan çalışmaların 1. ve II. Dönem faaliyet raporunun hazırlanarak İl/İlçe M.E.M. 'e gönderilmesi	Değerlendirme Raporu	Aralık 2022 Mayıs 2023	Okul Müdürlükleri	il/ilçe M.E. M.